

Ք Ա Ր Ո Ջ

ԳԵՈՐԳ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՎԱԹՅԱՆ

ՍԻՐՈ ՊԱՏՎԻՐԱՆԸ ՀԻՍՈՒՍԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

«Այս է պատուէր իմ, զի սիրեալիք զմիմեանս, որպէս
և ես սիրեցի զձեզ»:

ՀՈՎՀ., ԺԵ 12:

Քրիստոնեական կրօնի առաջին և մեծագույն պատմիրանը սերն է, սեր առ ընկերն, սեր առ մարդն և սեր առ Աստված: Քրիստոնեական կրօնի ողջ բարոյականը հիմնվել է այդ սիրո վրա և հենց դրա համար էլ մեր Փրկիչը իր նոր կյանքի և նոր աշխարհի օրենք հռչակեց ու ավանդ թողեց իր աշակերտներին սիրո մեծ կտակը. «Այս է պատուէր իմ, զի սիրեալիք զմիմեանս, որպէս և ես սիրեցի զձեզ»: Սիրո այդ կտակը կամ քարոզը ցույց է տալիս քրիստոնեական կրօնի գերազանցությունը: Քրիստոս ապրեց այդ սիրո կյանքով և այն ավանդ թողեց իր ընկերացուն: Հիսուսի պատմիրած սերը քրիստոնյա հավատացյալի դրոշն է: Մարդկության Փրկիչը իր պայքարի և սիրո դրոշը բարձրացրեց աշխարհի անիրավությանց, չարիքի, ագիտության, մեղքի և մահվան դեմ: Եւ քրիստոնեությունը հաղթանակեց ու հաղթանակում է սիրո այդ մեծ ու համիտենական քարոզով, որովհետեւ Հիսուսի ավանդած սերը, դրոշը մարդկային ձեռագործ չէր, այլ աստվածատուր մի պարզ և երկնքից առաքված, և այդ մարմնացած սիրո դրոշը ինքը Փրկիչն էր, Մարդ-Աստվածը, համակ սերը, մարդկության մարմնացած ու խտացած խիղճը, անարդարության դեմ՝ պայքար-

րի, արդարության ու ճշմարտության հաղթանակի դրոշը:

Աստված այնքան սիրեց աշխարհն ու մարդկությունը, որ նրանց փրկության համար տվեց իր Միածնին:

Այդ աստվածառաք սերը փրկության, աղափարության կոչ էր բերում ժամանակակից աշխարհին ու մարդկության. դա աղափարության կոչ էր բոլոր ճնշվածների, հալածվածների համար. «Եկայք առ իս ամենայն վատակեալք և բռնաւորք և ես հանգուցից զձեզ»:

Քրիստոսի բերած սերը, նրա թողած սիրո մեծ կտակը կերպարանափոխեց աշխարհն ու մարդկային բոլոր հարաբերությունները: Մարդասիրության ու հայրենասիրության ծով սերը ալեկոծում էր Փրկիչ Հիսուսի սիրտը, նա իր աստվածային շրթների վրա սիրո, քաջալերության, մխիթարության խոսք ուներ բոլորի համար: Նա սիրում ու տառապում էր մարդկանց հոգու համար, սիրում էր մարդկանց և այդ սիրով ուզում էր նրանց բարձրացնել դեպի ճշմարտության, արդարության, առաքինության բարձունքը, դեպի կատարելություն, դեպի Աստված: Եվ հենց դրա համար էլ նոր պատգամ էր տալիս իր աշակերտներին, որոնք իր Ավետարանի լույսն ու ճշմարտությունը պիտի հասցնեին

աշխարհի բոլոր կողմերը՝ սիրելի իրար ու մարդկանց այնպես, ինչպես ինքն էր սիրում:

«Մեծ քան զայս սէր ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր դիցէ ի վերայ բարեկամաց իւրոց»: Եվ արդարեւ, մեր սիրո Փրկիչը, ինչպես նրան կոչում է մեր մեծ Շնորհալին («Սէր անուն Յիսուս»), զոհեց իր անձը, թափեց իր անգին արյունը հավատացյալների փրկութեան համար և նույնը պահանջեց անել իր աշակերտներից և հետևորդներից. «Սիրեցէ՛ք զմիմեանս...»: Սիրելի նշանակում է անձը սիրահոժար զոհողության ենթարկել, տալ անձը՝ ապրեցնելու համար ուրիշներին:

Ուր սեր կա, սիրելի եղբայրներ՝ և բույրեն՝, այնտեղ կտրի խաղաղություն, արդարություն, ճշմարտություն: Սերը մարդկանց կպահի խաղաղության ու անդորրության մեջ, սիրով զանգված հոգին անպարտելի կլինի մարտերում և չի նահանջի դժվարությունների առաջ: Սերը մարդկանց կբարձրացնի, կաստվածացնի, որովհետև «Սէր... ոչ խորհի զշար. ոչ խնդայ ընդ անիրաւութիւն, ալ խնդայ ընդ ստուգութիւն» (Ա. Կորնթ., ԺԳ 6), «Սէր ո՛չ ամբարհաճէ, ո՛չ հպարտանայ, ո՛չ յանգզնի, ո՛չ գրգռի»: Պողոս առաքյալը Կորնթացիոց առաջին թղթի ԺԳ գլխում գերազանց գրելով ու մտքով վերլուծել է քրիստոնեական սիրո գերազանցությունը:

Իր սրտի մեծ սիրով Քրիստոս սիրում էր մարդկանց և իր աշակերտներին, բայց և սրտի խորունկ ցավով, ալեկոծ հոգու վրշտով ցավում էր մարդկային անարդարության, կեղծիքի վրա: Նրա սիրո քարոզը խորթ էր հնչում ոմանց ականջներին, նրանք Փրկչի սիրո քարոզին պատասխանում էին ատելության խոսքերով: Աստվածորդին ինքն էլ դարձավ հալածական ու աստանդական և սրտի ցավով արտահայտեց սա խոսքերը. «Աղուեսուց որչք գոն, և թուշոց ւերկնից բոյնք, ալ Որդւոյ մարդոյ ոչ գոյ ուր դիցէ զզուլս իւր» (Մատթ., Ը 20): Եվ ահա դարերի խորքից հնչում է Քրիստոսի քաջալերական խոսքը բոլոր նրանց համար, ովքեր սեր քարոզեցին, բայց ատելություն գտան. «Եկայք առ իս, ամենայն վաստակեալք և բեռնաւորք, և ես հանգուցից զձեզ» (Մատթ., ԺԱ 28): Ան-

սահման սեր ավանդող Հիսուսը բռուն ցասումով էր լցվում հաճախ դեպի սիրո, խաղաղության թշնամիները, երբ նրանք, մանավանդ Երուսաղեմում, շուղեցին լսել նրա սիրո մեծ քարոզը, ու վերջին անգամ վրդովվեց նաև նրա հայրենասիրի մեծ սիրտը և արտասվաշաղախ խոսքերն արտասանեց. «Երուսաղէ՛մ, Երուսաղէ՛մ, որ կոտորէիր զմարգարէս և քարկոծ առնէիր զառաքեալսն առ քեզ, քանի՜ ցս անգամ կամեցայ ժողովել զորդիս քո, որպէս հաւ զձագս ընդ թևովք, և ոչ կամեցարուք»:

Այդ խոսքերի մեջ Փրկիչը իր մեծ սրտի անկեղծ ձայնն էր դրել իր կյանքի ամենափոթորկալի ու հալածանքի մոտեցող օրերին. նա խարազանել է անարդարության ու անիրավության, բռնության ու շարիքի տխուր ասպետներին, որոնք, կուրացած իրենց նեղ կրքերից, չէին ցանկանում լսել նրա փրկարար ձայնը, և սիրո քարոզչին լուցնելու համար Գողգոթա քարձրացնելու զադիր զավադրությունն էին որոճում:

Փրկիչ Հիսուսի արտասանած վայերն ու Երուսաղեմին ուղղած խոսքերը՝ հայրենասիրական ու մարդասիրական ջերմ սիրով էին շաղախված դեպի մարդկությունն ու աշխարհը: Նա ցանկանում էր, որ մարդիկ, աշխարհի բոլոր ժողովուրդներն իրար սիրեն այնպես, ինչպես ինքն էր ցանկանում:

Մարդկային հոգու ապերախտության դիմաց ծով վիշտն էր համակել Աստծու Որդուն և ժողովրդի փրկության համար զոհվելու պարտքի վեհ գիտակցությունն էր այրում նրա ծով սիրով հեղեղված սիրտը: Բայց մարդկության ու աշխարհի փրկության գործը պիտի գլուխ բերվեր հետևողական սիրո, եղբայրության քարոզով: Ի՛նչ հրաշալի է երգում Շնորհալին. «Սէր անուն Յիսուս, սիրով բով ձմրեա՛ սիրո իմ քարեղէն»:

Քրիստոնեական մարդասիրական սերը դարերի քարեղեն ճանապարհները ծաղկեցրեց Քրիստոսի սիրով, հալվեց ու խորտակվեց դարերի ատելության սառույցը Քրիստոսի սիրո կրակի առաջ: Փրկիչը իր այդ սիրո կտակով հղորների դեմ հաղթանակով ելավ և աշխարհ եղավ Քրիստոսի հետ:

«Սիրեցէ՛ք զմիմեանս»:— Այսօր էլ աշխարհ կարիքն ունի սիրո այդ քարոզին՝ խա-

ղաղության ու անդորրության մեջ ապրելու համար: «Եթէ ոք սիրէ զիս, զբանն իմ պահեսցէ» (Հովհ., ԺԴ 22):

Մարդկությունը, հատկապես քրիստոնեական աշխարհը հացի, ջրի, օդի շափ այսօր կարիքն ունի Քրիստոսի աստվածային սիրո և խոսքերին: Սերը հրաշքներ է գործել Եկեղեցու անցյալ կյանքում և կգործի այսօր: Ամեն մի գործ, լինի այն պայքար, թե խաղաղ աշխատանք, եթե սերը բացակայում է, ապա պայքարը կարտավի, աշխատանքը կմնա անկատար:

Մեր մեծ վարդապետի սերը, սիրելի եղբայրներ՝ և քույրներ, աշխատեցե՛ք դուք էլ զգալ և ապրել, և այդ սիրով առաջնորդվեցե՛ք ձեր ամեն մի քայլում: Սիրով աշխատեցե՛ք և սիրով կատարեցե՛ք ձեր վրա դրված բոլոր պարտականությունները ձեր Մայր Եկեղեցու, ձեր Ժողովրդի, ձեր Հայրենիքի հանդեպ: Սիրեցե՛ք ձեր Ժողովրդին, Հայրենիքին, մարդկության այնպես, ինչպես Քրիս-

տոս սիրեց. «Սէր ոչ խնդրէ զիւրն»: Մանավանդ ձեր զավակներին դաստիարակեցե՛ք Եկեղեցու և Հայրենիքի սիրով:

Եթե յուրաքանչյուր ազգ, Ժողովուրդ, ընտանիք Հիսուսի պատվիրած սիրո վրա հիմնվի, Հիսուսի սիրով առաջնորդվի, Հիսուսի սիրով կապվի, ապա խաղաղությունն ու երջանկությունը հաջողության հետ անպակաս կլինեն մարդկանց կյանքում:

Եթե ամբողջ աշխարհը Հիսուսի սերը իր ուղեցույց դարձնի, այլևս չեն լինի մարդաջինջ ու աշխարհավեր պատերազմները և խաղաղությունը կտիրի ամենուր:

Այդ սիրով առաջնորդվենք, սիրելի հավատացյալ եղբայրներ՝ և քույրներ, որովհետև այդ սիրով ապրել է անցյալից մինչև այսօր մեր Ժողովուրդը:

Հիսուս Քրիստոսի աստվածավանդ սերը լինի ձեր կյանքի առաջնորդ, և «Սէր Տեառն մեծոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանդ, ամէն»:

